

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Vandplanlægning
J.nr. SVANA-400-00013
Ref. SPe
Den 11. september 2017

Notat om høring af udkast til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder

Udkast til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder har været i offentlig høring i perioden 5. januar til 3. februar 2017. Bekendtgørelsen vil erstatte den gældende bekendtgørelse nr. 921 af 27. juni 2016 om krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet. Miljøstyrelsen har i forbindelse med den offentlige høring modtaget 12 høringsvar, blandt hvilke ni indeholdt bemærkninger. Hovedsynspunkterne i sidstnævnte er gengivet nedenfor sammen med Miljøstyrelsens bemærkninger hertil.

Miljøstyrelsens generelle bemærkninger

Formålet med den ny bekendtgørelse er først og fremmest at ændre proceduren for fastsættelsen af miljøkvalitetskrav, så kravet fremover gælder fra det tidspunkt, hvor det er optaget på bilag 2 til bekendtgørelse nr. 439 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. I dag gælder kravet fra det tidspunkt, hvor det er blevet meddelt miljømyndighederne. Derudover er formålet at gøre bekendtgørelsen lettere tilgængelig, herunder at præcisere og tydeliggøre reglerne.

Ændringer foretaget efter høringen

Høringsvarene har sammen med Miljøstyrelsens yderligere overvejelser givet anledning til følgende substantielle ændringer i forhold til det udkast til bekendtgørelse, som var i høring:

1. Udkastets § 2 udgår. Bestemmelsen angav i oversigtlig form, hvor bekendtgørelsens øvrige bestemmelser finder anvendelse. Miljøstyrelsen vurderer imidlertid, at det tilstrækkeligt klart fremgår af de enkelte bestemmelser, hvor og hvornår de finder anvendelse, hvorfor § 2 er overflødig. Udkastets §§ 3-15 bliver dermed §§ 2-14 i den endelige bekendtgørelse.
2. Udkastets § 3 om definitioner tilføjes definitioner af henholdsvis 'overfladevandområde' og 'udledningspunkt'.
3. Udkastets § 9, stk. 3, udgår. Bestemmelsen angav, at miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier skal være opfyldt ved kanten af en blandingszone, hvis en sådan udpeges. Bestemmelsen kunne synes at forudsætte, at der ikke kan udpeges en blandingszone i overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskrav i forvejen er overskredet, hvilket ikke har været hensigten med bestemmelsen, der gennemfører EU-regler om blandingszoner, jf. artikel 4 i direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken. Udkastets § 9, stk. 4, bliver dermed § 9, stk. 3 (§ 8, stk. 3, i den endelige bekendtgørelse, jf. ovenfor).

4. Udkastets § 15, stk. 4, udgår. Bestemmelsen var en overgangsbestemmelse fra bekendtgørelse nr. 921, som er overflødig i den nye bekendtgørelse.
5. Henvvisninger i udkastets § 6, stk. 2, § 8, stk. 1, og § 9, stk. 1, til kvalitetskriterier og forslag hertil udgår, idet det ikke er hensigten med bekendtgørelsen at gøre kvalitetskriterier og forslag hertil retligt bindende (et kvalitetskriterium er den højeste koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer som skønnes ikke at medføre uacceptable negative effekter på vandøkosystemer). Kvalitetskriterier eller forslag hertil bør imidlertid i visse situationer kunne indgå i grundlaget for myndighedsafgørelser i forhold til stoffer, for hvilke der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav, hvorfor udkastets § 8 (§ 7 i den endelige bekendtgørelse, jf. ovenfor) om beregninger tilføjes et nyt stk. 4 med henblik herpå.

Der er i den endelige bekendtgørelse herudover foretaget mindre lovtekniske ændringer i forhold til det udkast til bekendtgørelse, som var i høring.

Høringssvarene og Miljøstyrelsens bemærkninger hertil

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at der generelt er tale om en forbedring af bekendtgørelsen; administrationen af bekendtgørelsen bliver på nogle punkter mere håndterbar, og beskyttelsesområdet udvides til også at omfatte havområder uden for kystvandene. Foreningen udtrykker bekymring over formuleringen ”*Vurderer miljømyndigheden, at stofkoncentrationen kan have betydning for vandmiljøet...*” i udkastets § 5, stk. 1, der fastsætter, hvornår miljømyndigheden skal forelægge en sag for Miljøstyrelsen. Foreningen finder, at formuleringen medfører en gråzone for vurderinger af stofkoncentrationer, der er højere end ”*ikke betydende*”, og at der må forventes en større risiko for, at der i tilfælde, hvor der burde være fastsat et miljøkvalitetskrav, bliver truffet afgørelser uden at sagen forelægges Miljøstyrelsen. Foreningen ønsker derfor en formulering som i den gældende bekendtgørelse (”*Kan miljømyndigheden ikke konkludere, at stofkoncentrationen er så lav, at den er uden betydning for vandmiljøet...*”).

Danmarks Naturfredningsforening bemærker endvidere til udkastets § 7, stk. 1, nr. 1, hvorefter miljømyndigheden skal sikre overholdelse af miljøkvalitetskrav, at det også bør fastsættes, at miljømyndigheden skal sikre overholdelse af kvalitetskriterier, der er endeligt udarbejdet eller foreligger som forslag. I forhold til § 7, stk. 1, nr. 4, som fastsætter, at miljømyndigheden skal sikre, at udledningen ikke medfører øget forurening, savner foreningen en gennemførelse af artikel 11, stk. 6, i vandrammedirektivet (2000/60/EF), som bl.a. fastsætter, at medlemsstaterne skal tage alle relevante skridt for at undgå at øge forureningen af marine vande, eller en henvisning til anden lovgivning, hvor bestemmelsen måtte være gennemført. Foreningen henviser til, bestemmelsen tidligere har været gennemført i miljømålsloven.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker endelig til udkastets § 7, stk. 5, om vilkår for korttidsudledninger, at der bør indsættes en reference til udkastets § 8 om beregninger, der skal sikre at miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier, der er endeligt udarbejdet eller foreligger som forslag, ikke overskrides i det berørte overfladevandområde.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen skal bemærke til Danmarks Naturfredningsforenings bekymringer om den præcise formulering i udkastets § 5, stk. 1, at det ikke har været hensigten at ændre retstilstanden.

Bestemmelsens ordlyd er derfor justeret, så den i den endelige bekendtgørelse svarer til formuleringen i bekendtgørelse nr. 921.

Miljøstyrelsen skal endvidere bemærke, at formålet med udkastets § 7, stk. 1, nr. 1, er, at miljømyndigheden gennem fastsættelse af vilkår for udledningen skal sikre overholdelse af anden lovgivning. Kvalitetskriterier og forslag hertil er ikke retligt bindende og er derfor ikke nævnt i denne sammenhæng. Henvisningen i bestemmelsen til udkastets § 8, stk. 1, om beregninger i forbindelse med vilkårsfastsættelsen sikrer imidlertid, jf. også *Miljøstyrelsens* generelle bemærkninger ovenfor, at kvalitetskrav og forslag hertil kan indgå i grundlaget for myndighedsafgørelser i forhold til stoffer, for hvilke der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav. En henvisning til § 8 i udkastets § 7, stk. 5, er efter *Miljøstyrelsens* opfattelse ikke relevant, idet § 7, stk. 5, alene fastsætter, at miljømyndigheden ved fastsættelse af vilkår for korttidsudledninger kan se bort fra generelle miljøkvalitetskrav, hvis det ikke medfører en forringelse af det berørte vandområdes tilstand. De regler der i øvrigt gælder om fastsættelse af vilkår i medfør af udkastets § 7, finder anvendelse også i denne sammenhæng.

Miljøstyrelsen skal endelig bemærke, at vandrammedirektivets artikel 11, stk. 6, er gennemført i dansk lovgivning ved bilag 5 til bekendtgørelse nr. 794 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Dansk Akvakulturs høringssvar

Dansk Akvakultur er positiv over for ændringerne i forhold til den gældende bekendtgørelse og finder især præciseringen af definitionen af *generelt kvalitetskrav* i udkastets § 3, nr. 6, afgørende. Spørgsmålet om fastsættelse af vilkår ved periodiske udledninger (hvor miljømyndigheden kan have behov for at bestemme, at koncentrationer i vandmiljøet som gennemsnit over en nærmere fastsat periode ikke må overstige de værdier, som er fastsat med de generelle kvalitetskrav) er efter foreningens vurdering løst på en god måde med udkastets § 7, stk. 4.

Dansk Akvakultur anmoder *Miljøstyrelsen* om at revurdere formuleringerne i udkastets § 7, stk. 3, nr. 1 og 2, der fastsætter, at miljømyndigheden skal fastsætte vilkår om den største tilladte koncentration og den gennemsnitlige tilladte koncentration i udledningen. Organisationen mener, at det styrende bør være mængden af stof, der udledes i en given periode, og ikke koncentrationen i udledningen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen noterer sig *Dansk Akvakulturs* ønsker med hensyn til udkastets § 7, stk. 3, som viderefører § 17 i den gældende bekendtgørelse. Af udkastets § 7, stk. 1, fremgår, at miljømyndigheden skal sikre, at udledningen ikke medfører overskridelser af miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer. *Miljøstyrelsen* er af den opfattelse, at det bedst kan ske gennem fastsættelse af vilkår om den største tilladte koncentration og den gennemsnitlige tilladte koncentration i udledningen. Efter styrelsens opfattelse vil et vilkår om mængden af stof, der udledes i en given periode, ikke selvstændigt kunne sikre, at der ikke sker overskridelse i det berørte vandområde af det generelle kvalitetskrav, maksimumkoncentrationen eller en gennemsnitlig stofkoncentration fastsat efter bestemmelsen i udkastets § 7, stk. 4. *Miljøstyrelsen* finder derfor ikke, at der her bør ændres ved retstilstanden.

DONG Energys høringssvar

DONG Energy bemærker, at de opfatter ændringen af proceduren for fastsættelsen af miljøkvalitetskrav som en styrkelse, da der dermed hurtigt kan skabes overblik over, hvilke miljøkvalitetskrav der gælder. *DONG Energy* finder, at selv om der med bekendtgørelsen sker en præcisering af flere regler,

er der stadig brug for mere vejledning. *DONG Energy* opfordrer derfor til, at der udarbejdes en egentlig vejledning til bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen skal henvise til, at vejledningen til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 omhandler kvalitetskrav og krav til udledning af visse farlige stoffer. Endvidere har *Miljøstyrelsen* udarbejdet en række FAQ (ofte stillede spørgsmål og svar herpå) om miljøfarlige forurenende stoffer, der ligger på styrelsens hjemmeside. Både vejledningen og FAQ er løbende under revidering. *Miljøstyrelsen* vurderer løbende behovet for udarbejdelse af vejledning til lovgivning inden for styrelsens ressort i forhold til lovgivningens kompleksitet og målgruppe.

Greve Kommunes høringssvar

Greve Kommune ønsker oplyst, om miljøkvalitetskrav fastsat i bilag 6 til vandplaner for planperioden 2009-2015 vil kunne bruges som udgangspunkt i forbindelse med sagsbehandling af udledningstilladelser.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der ikke gælder andre miljøkvalitetskrav end dem, der er fastsat i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 439 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Vandplanerne for planperioden 2009-2015 gælder ikke længere og kan derfor ikke benyttes som administrationsgrundlag.

Herning Kommunes høringssvar

Herning Kommune bemærker, at udkastets § 5 om procedure for fastsættelse af miljøkvalitetskrav kunne illustreres med et flowdiagram til gavn for forståelsen. Kommunen er desuden af den opfattelse i forhold til udkastets § 6 om den kombinerede fremgangsmåde, at der ikke kan fastsættes vilkår, der er strengere end svarende til bedste tilgængelige teknik (BAT). Kommunen foreslår endelig tilføjet som nyt nr. 5 i udkastets § 15, stk. 4, at vilkår i eksisterende tilladelser, godkendelser og påbud bringes i overensstemmelse med endelige kvalitetskriterier eller miljøkvalitetskrav, når der er kommet nye BAT-konklusioner.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er ikke enig med Herning Kommune i, at der ikke kan fastsættes vilkår, der er strengere end svarende til bedste tilgængelige teknik (BAT). Artikel 10 i vandrammedirektivet (2000/60/EF) fastsætter en kombineret fremgangsmåde, som indebærer, at udledning af forurenende stoffer skal begrænses ved hjælp af bedste tilgængelige teknik (BAT), og hvis det ikke er tilstrækkeligt til at sikre overholdelse af miljøkvalitetskrav, skal udledningen begrænses yderligere. Artiklen er gennemført tekstnært i dansk lovgivning med § 13 i bekendtgørelse nr. 921. Udkastets § 6 viderefører bestemmelsen uændret.

Miljøstyrelsen kan i relation til kommunens forslag til udkastets § 15, stk. 4, henvise til reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 om beskyttelse af overfladevand og kapitel 5 om forurenende virksomhed, som sikrer det hensyn, som Herning Kommune her ønsker varetaget, og til styrelsens generelle bemærkninger ovenfor. *Miljøstyrelsen* finder ikke, at der herudover er behov for et flowdiagram i bekendtgørelsen.

Københavns Kommunes hørings svar

Københavns Kommune bemærker overordnet, at der i bekendtgørelsen indgår nye krav til miljømyndighedens vilkårsstilling, hvorfor kommunen efterlyser en vejledning til, hvordan disse opgaver kan løftes på en resursefølsom overkommelig måde.

I forhold til § 3 om definitioner efterlyser *Københavns Kommune* overordnet stillingtagen til stoffer som jern og olie, uddybning af forskelle og sammenhæng mellem kvalitetskriterier og miljøkvalitetskrav, herunder grundlaget for sikkerhedsfaktorer, samt vejledning om, hvor miljøkvalitetskravene gælder i forhold til udledningspunkter og udledninger.

Københavns Kommune ønsker vejledning om fastsættelse af vilkår, der skal sikre, at koncentrationer af visse forurenende stoffer ikke stiger i væsentlig grad i sediment og relevant biota, jf. udkastets § 7, stk. 1, nr. 5, og at der ikke sker smagsforringende påvirkning af fisk og skaldyr som følge af udledningen, jf. udkastets § 7, stk. 1, nr. 6.

Københavns Kommune ønsker desuden vejledning om, hvordan i forvejen forekommende koncentrationer af forurenende stoffer skal indgå i de beregninger efter udkastets § 8, der skal sikre, at miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier, der er endeligt udarbejdet eller foreligger som forslag, ikke overskrides i det berørte overfladevandområde.

Københavns Kommune ønsker derudover i forbindelse med § 9 om blandingszoner tydeliggørelse og vejledning om, hvorvidt det både er det generelle kvalitetskrav og maksimumkoncentrationen, som først skal være opfyldt ved kanten af blandingszonen.

Københavns Kommune gør endelig opmærksom på, at opstillingen i udkastets § 7, stk. 1, nr. 5, af en række stoffer er uklart formuleret.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen skal til Københavns Kommunes bemærkninger til udkastets § 3 om definitioner bemærke, at grundlaget for og anvendelse af de sikkerhedsfaktorer, der indgår ved udarbejdelse af kvalitetskriterier, fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen. *Miljøstyrelsen* kan derudover oplyse, at miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer er retligt bindende koncentrationskrav, som fastsættes på baggrund af kvalitetskriterier udarbejdet for de pågældende stoffer, og at miljøkvalitetskravene som udgangspunkt fastsættes til de værdier, der er udtrykt ved kvalitetskriterierne. Miljøkvalitetskravene skal være opfyldt overalt i overfladevandområdet, medmindre miljømyndigheden for konkrete stoffer har fastsat andet gennem udpegning af en blandingszone omkring et udledningspunkt, eller medmindre der for pågældende overfladevandområde er fastsat andet i det relevante bilag til bekendtgørelse nr. 795 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Miljøstyrelsen skal om udkastets § 9 om blandingszoner indledningsvist henvise til styrelsens generelle bemærkninger ovenfor om ændringer foretaget efter høringen. *Miljøstyrelsen* skal dernæst bemærke, at det fremgår af udkastets § 9, stk. 1, at koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer kan overskride de relevante miljøkvalitetskrav inden for blandingszonen, og at miljømyndigheden nærmere fastsætter, hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides og i hvilket omfang. Af udkastets § 3, stk. 1, nr. 5-7, fremgår, at begrebet miljøkvalitetskrav omfatter både generelle kvalitetskrav og maksimumkoncentrationer. Det følger heraf, at både generelle kvalitetskrav og maksimumkoncentrationer vil kunne tillades overskredet inden for blandingszonen.

Miljøstyrelsen er enig i, at oplistningen i udkastets § 7, stk. 1, nr. 5, af en række stoffer er uklart formuleret, idet der ikke fuldt ud er taget højde for nummereringen af stoffer i tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, hvortil der er henvist. Formuleringen er derfor præciseret i den endelige bekendtgørelse.

Miljøstyrelsen noterer sig derudover Københavns Kommunes ønsker om vejledning til bekendtgørelsen. *Miljøstyrelsen* henviser til, at vejledningen til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 omhandler kvalitetskrav og krav til udledning af visse farlige stoffer. Endvidere har *Miljøstyrelsen* udarbejdet en række FAQ (ofte stillede spørgsmål og svar herpå) om miljøfarlige forurenende stoffer, der ligger på styrelsens hjemmeside. Både vejledningen og FAQ er løbende under revidering. *Miljøstyrelsen* vurderer løbende behovet for udarbejdelse af vejledning til lovgivning inden for styrelsens ressort i forhold til lovgivningens kompleksitet og målgruppe.

Landbrug & Fødevarers hørings svar

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til bekendtgørelsesudkastets bestemmelser om fastsættelse af vilkår ved periodiske udledninger, at der bør tages højde for, at renseanlæg er baseret på et biologisk system, og at det derfor ikke kan undgås, at der er periodevise skift i udledningerne fra disse anlæg.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at der kan forekomme udsving i koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer i udledninger fra renseanlæg. *Miljøstyrelsen* er af den opfattelse, at sådanne udsving vil kunne håndteres af miljømyndigheden efter bestemmelserne i bekendtgørelsen.

Mariagerfjord Kommunes hørings svar

Mariagerfjord Kommune forstår bekendtgørelsen således, at udledning af oppumpet grundvand fra grundvandssænkninger i forbindelse med anlægsarbejder, som sker efter midlertidige tilladelser, ikke falder ind under begrebet *periodiske udledninger*. Kommunen savner derfor klarhed om, hvordan kommunerne skal håndtere midlertidige tilladelser. Kommunen finder det også uklart, hvad der forstås ved "*i fremtiden*" i udkastets § 9, stk. 4, hvorefter der ved fastsættelse af vilkår i forbindelse med blandingszoner skal indgå foranstaltninger med henblik på at mindske udstrækningen af blandingszonen i fremtiden.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Begrebet "periodisk udledning" er defineret i bekendtgørelsesudkastets § 3, stk. 1, nr. 9, som "*udledning af begrænset varighed, der fastsættes af miljømyndigheden*". Udledning af oppumpet grundvand i henhold til en midlertidig tilladelse vil, afhængigt af de konkrete omstændigheder, kunne falde ind under bestemmelsen.

Formuleringen i udkastets § 9, stk. 4, "*foranstaltninger med henblik på at mindske udstrækningen af blandingszonen i fremtiden*", sigter på bl.a. foranstaltninger som omhandlet i tabel 1, litra g og k, i bilag 5 til bekendtgørelse nr. 794 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og en revurdering af godkendelser som omhandlet i direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (IE-direktivet), jf. også artikel 4, stk. 2, litra b, i direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken.

Aarhus Kommunes hørings svar

Aarhus Kommune bemærker, at formuleringen ”*Miljøstyrelsen fastsætter ved førstkommende lejlighed miljøkvalitetskrav for stoffet...*” i udkastets § 5 om fastsættelse af miljøkvalitetskrav er upræcis. Kommunen foreslår i den forbindelse, at kommunerne skal have mulighed for efter aftale med Miljøstyrelsen at fastsætte foreløbige miljøkvalitetskrav i tilladelser. Det vil efter kommunens opfattelse kunne blokere for byggerier, hvis Miljøstyrelsen skal fastsætte miljøkvalitetskrav, inden kommunen kan stille udlederkrav.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen noterer sig Aarhus Kommunes ønske om at kunne fastsætte foreløbige miljøkvalitetskrav i tilladelser. *Miljøstyrelsen* er imidlertid af den opfattelse, at den ændrede procedure for fastsættelse af miljøkvalitetskrav i udkastets § 5 sammen med reglerne i udkastets § 10 om, hvordan miljømyndigheden skal forholde sig ved eventuel fastsættelse af vilkår på baggrund af kvalitetskriterier eller forslag til kvalitetskriterier, giver den nødvendige fleksibilitet i sådanne situationer, som kommunen henviser til.